

IZVJEŠĆE O RADU ZA 2020.

Narodna knjižnica
„Petar Preradović“

Veljača, 2021.

SADRŽAJ

Knjižnica – najstarija kulturna ustanova u gradu	3
Opći podatci o knjižnici	4
Temeljni akti i dokumenti	5
Vizija, misija i ciljevi	6
Ustrojstvo, prostor i oprema	8
Upravno vijeće i ravnateljstvo	9
Djelatnici i stručna usavršavanja	11
Knjižnični fond	16
Nabava i stručna obrada knjižnične građe	16
Rad s knjižničnom građom	19
Korištenje knjižnične građe	20
Zavičajna zbirka <i>Bjelovariana</i>	23
Informacijska djelatnost	24
Korisnici i posjete	26
Boravak u knjižnici	28
Sudjelovanje korisnika u programima Knjižnice	29
Igraonica – kraći program za djecu predškolskog uzrasta	31
Kulturna, edukativna i javna djelatnost	34
Programi za djecu	34
Programi za odrasle	35
Virtualne aktivnosti	37
Informativna i promotivna djelatnost	39
Suradnje i partnerstva	42
Djelatnost Županijske matične službe	44
Zaključak	47

KNJIŽNICA

Najstarija kulturna ustanova grada Bjelovara

Narodna knjižnica „Petar Preradović“ (u dalnjem tekstu Knjižnica) najstarija je kulturna ustanova grada Bjelovara i jedna od najstarijih knjižnica u Hrvatskoj koja se temelji na Kasinu – Čitaonici čitaoničkog društva iz 1832. godine. Od 1946. godine, osnovana kao narodna knjižnica od Općine Bjelovar, nastavlja bogatu tradiciju javnih čitaonica i knjižnica grada Bjelovara.

Knjižnica je najveća kulturna institucija grada Bjelovara i Bjelovarsko-bilogorske županije na čijem području djeluje i kao matična knjižnica određena od Ministarstva kulture i medija Republike Hrvatske. Ona je za velik dio stanovnika Bjelovara i okolice glavni izvor informacija i znanja te raznih čitateljskih materijala za obrazovne i rekreativne svrhe.

„Narodna knjižnica kao mjesni prilaz znanju osigurava osnovne uvjete za cjeloživotno učenje, neovisno odlučivanje i kulturni razvitak pojedinca i društvenih skupina.“

(IFLA-in / UNESCO-v Manifest za narodne knjižnice, 1994.)

Cjelokupno djelovanje Knjižnice usmjерeno je na pružanje provjerениh usluga i programa i uvođenje novih u skladu s društvenim i tehnološkim promjenama s ciljem zadovoljavanja informacijskih, obrazovnih, kulturnih, društvenih i rekreativskih potreba korisnika, stanovnika grada Bjelovara, te njegove bliže i šire okolice, bez obzira na dob, spol, nacionalnu pripadnost, rasu, vjersko ili političko uvjerenje, u različitim oblicima i na razne načine. Knjižnica nastoji pridonijeti ukupnom obrazovnom i kulturnom razvoju zajednice i bit potpora korisnicima u njihovom osobnom i profesionalnom razvoju, a naročita pažnja posvećuje se posebnim i marginaliziranim skupinama korisnika kako bi im se olakšalo uključivanje u društvo. Čuvanje vrijednosti hrvatske kulture, posebno zavičajne baštine, kao i promicanje multikulturalnosti važnije su zadaće Knjižnice.

OPĆI PODATCI O KNJIŽNICI

NAZIV	Narodna knjižnica „Petar Preradović“
LOGO	
OSNIVAČ I VLASNIK	Grad Bjelovar
OSNIVAČKA PRAVA	<i>Odluka o preuzimanju osnivačkih prava Bjelovarsko-bilogorske županije nad Narodnom knjižnicom „Petar Preradović“ Bjelovar, KLASA: 612-04/97-01/1, URBROJ: 2103/01-02-98-4 od 21. svibnja 1998.</i>
RAVNATELJICA	Vjeruška Štivić, mag. bibl.
UPRAVNO VIJEĆE	Sanja Zdunić, Slaven Klobučar, Marijana Dragičević, Irena Rašo i Lucija Miškić Barunić
SJEDIŠTE	Trg Eugena Kvaternika 11, 43000 Bjelovar
MATIČNI BROJ	3316726
OIB	47706780642
NKD	92511
IBAN	HR2524020061100000336
TELEFON/TELEFAKS	043/243 - 624
E – POŠTA	info@knjiznica-bjelovar.hr
WEB STRANICA	https://knjiznica-bjelovar.hr/
FACEBOOK	https://www.facebook.com/nkppBj/
TWITTER	https://twitter.com/KnjiznicaBj/

TEMELJNI AKTI I DOKUMENTI

Knjižnica svoj rad temelji na:

- Ustavu Republike Hrvatske
- Zakonu o knjižnicama (NN 17/19 i 98/19) i
 - podzakonskim aktima Hrvatskog knjižničnog vijeća
- Standardima za narodne knjižnice u RH (NN broj 58/99).
- IFLA/UNESCO-vim smjernicama za narodne knjižnice i pratećim smjernicama za pojedine korisničke skupine i usluge u narodnim knjižnicama
- UNESCO-vom Manifestu za narodne knjižnice
- IFLA-inom manifestu o Internetu
- ostalim stručnim hrvatskim i međunarodnim dokumentima
- Nacionalnoj strategiji za poticanje čitanja
- Konvenciji za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda
- UN-ovoj Konvenciji o pravima djeteta
- Zakonu o
 - autorskim i srodnim pravima
 - volontiranju i zaštiti osobnih podataka
 - pristupačnosti mrežnih stranica i programske rješenja za pokretne uređaje tijela javnog sektora
- prijedlozima programa rada pojedinih odjela i službi (Dječji odjel, Odjel za odrasle, Studijski odjel, Služba za nabavu i obradu knjižnične građe, Bibliobusna služba, Županijska matična služba) i Područne knjižnice Nova Rača
- Programu javnih potreba u kulturi Grada Bjelovara za 2020. godinu.

Polazeći od navedenih dokumenata uloga Knjižnice je omogućiti korisnicima slobodan pristup nacionalnim i svjetskim kulturnim i intelektualnim dobrima te podupirati formalno i cjeloživotno obrazovanje kao i razvijati sve vrste pismenosti. Knjižnica je osiguravala odgovarajuće prostorne uvjete i opremu, a usluge i programe provodili su kompetentni djelatnici. Svojim djelovanjem Knjižnica je, kao nositelj razvoja knjižničarskog sustava u lokalnoj sredini, doprinosila poboljšanju kvalitete života stanovnika grada i županije i bila važan čimbenik društvenog i gospodarskog razvoja lokalne zajednice i društva u cjelini.

Temeljne zadaće Knjižnice bile su nabava, stručna obrada, čuvanje i davanje na korištenje knjižnične građe, poticanje i širenje čitanja, opće pismenosti i kulture te osiguravanje neometanog pristupa knjižničnoj građi radi zadovoljavanja informacijskih, obrazovnih, kulturnih, društvenih i rekreacijskih potreba korisnika, stanovnika grada i županije.

VIZIJA, MISIJA, CILJEVI

VIZIJA

Sustavno odgovarati na potrebe i zahteve svih svojih korisnika, stvarnih i potencijalnih i omogućavati slobodan pristup informacijama i znanju. Nastojati da Knjižnica bude prepoznatljivo mjesto u svojoj zajednici kao izvorište znanja, središte kulture i pismenosti i susretište stanovnika, te svojim radom pridonositi ukupnom obrazovnom i kulturnom razvoju zajednice i svakog pojedinca. Biti poželjan suradnik i partner poznat po izvrsnosti usluga i programa koje provode kompetentni djelatnici. Štititi interes korisnika, djelatnika, suradnika i osnivača.

MISIJA

Ukupno djelovanje Knjižnice usmjeriti na pružanje provjerениh usluga i programa kao i uvoditi nove s ciljem zadovoljavanja informacijskih, obrazovnih, kulturnih, društvenih i rekreacijskih potreba korisnika, stanovnika grada Bjelovara, okolice i šire, bez obzira na dob, spol, nacionalnu pripadnost, rasu, vjersko ili političko uvjerenje u različitim oblicima i na razne načine koje uključuje i korištenje novih tehnologija. Biti potpora posebnim skupinama korisnika, kao što su djeca od najranije dobi i mladi, korisnici treće životne dobi, djeca s teškoćama u razvoju, osobe s invaliditetom i ostalim marginaliziranim skupinama radi osobnog razvoja i kako bi im se olakšalo uključivanje u društvo. Promicati vrijednosti hrvatske kulture, posebno njegovati zavičajnu baštinu, ali i njegovati multikulturalnost.

CILJEVI

- kontinuirano podizati razinu u obavljanju temeljnih djelatnosti Knjižnice
- izgrađivati kvalitetan fond bez bilo kojeg oblika cenzure i pritisaka
- razvijati čitateljske navike kod djece od rane dobi, njegovati iste tijekom odrastanja te njegovati kulturu čitanja u svim ostalim životnim razdobljima
- biti potpora formalnom i cjeloživotnom obrazovanju
- osigurati odgovarajuće prostorne uvjete
- osigurati opremljenost i nove informacijsko-komunikacijske tehnologije
- širiti krug korisnika i mrežu ogrankaka
- jačati vezu korisnika i Knjižnice
- raditi na većoj prepoznatljivosti Knjižnice u javnosti
- podržavati opće kulturne standarde
- sudjelovati u stvaranju kulturnog identiteta na razini grada i šire

-
- promicati svijest o kulturnom i posebice zavičajnom nasljeđu
 - promicati svijest o održivom razvoju
 - uvažavati umjetnost, znanstvena i druga postignuća
 - stvarati tim kompetentnih, entuzijastičnih i zadovoljnih djelatnika, nositelja svih knjižničnih aktivnosti.

U skladu s istaknutom vizijom, misijom i ciljevima Knjižnica je provodila aktivnosti i permanentno se unaprjeđivala na područjima: nabave knjižnične građe i izgradnje raznovrsnih fondova i zbirki u kojima se ogleda multikulturalnost i socijalna uključivost, stručnoj obradi građe, čuvanju i davanju na korištenje, na mjerama zaštite knjižnične građe kao kulturnog dobra, razvijanju informativno-referalne službe i međuknjižnične posudbe, te protoku informacija i pomoći korisnicima kod traženja odgovarajuće građe. Važna područja koja je Knjižnica pokrivala su pedagoško – animatorski rad s djecom od rane dobi, predškolskog, osnovnoškolskog i srednjoškolskog uzrasta te sa studentima, razvijanje prijateljskih i povjerljivih usluga za odrasle korisnike s posebnom pažnjom na korisnike treće životne dobi, te razvijanje kulture čitanja u zajednici i društva znanja.

Ostvarivala je suradničke i partnerske odnose sa srodnim ustanovama na lokalnoj i državnoj razini iz sektora kulture kao što su Gradska muzej Bjelovar, Državni arhiv Bjelovar, Kulturni i multimedijalni centar, Centar za cjeloživotno učenje i kulturu, Nacionalna i sveučilišna knjižnica, zatim s odgojno-obrazovnim ustanovama s područja grada, okolice i županije, te ostalim zainteresiranim ustanovama, organizacijama, poduzećima, udrugama, društvima i pojedincima koji su, kao dodana vrijednost, doprinosili pružanju kvalitetnijih usluga i bogatijih programa Knjižnice.

Knjižnica je radila na razvijanju mreže knjižničnih jedinica na lokalnoj razini pri tome vodeći računa o interesima korisnika te demografskim, socijalnim i gospodarskim čimbenicima. Županijska matična služba je u suradnji s Ministarstvom kulture i medija, Nacionalnom i sveučilišnom knjižnicom, Hrvatskim knjižničnim vijećem i stručnim tijelima Hrvatskog knjižničarskog društva razvijala knjižničarsku struku na lokalnoj i državnoj razini.

Knjižnica je vodila dokumentaciju o građi i korisnicima u skladu s odgovarajućim zakonima.

USTROJSTVO, PROSTOR I OPREMA

Knjižnica je svoju djelatnost obavljala u sklopu odjela i službi na više lokacija. U zgradi u samom središtu grada na Trgu Eugena Kvaternika na ukupno **1080m²** smješteni su:

- *Služba za administrativno-računovodstvene i tehničke poslove (Tajništvo)*
- *Služba za nabavu i obradu knjižnične građe*
- *Čitaonica tiska*
- *Odjel za odrasle*
- *Studijski odjel*
- *Županijska matična služba*

U povijesnoj zgradi nekadašnjeg Kasina - čitaonice na Šetalištu dr. Ivše Lebovića, na **350m²** nalazi se:

- *Dječji odjel i Igraonica*

U iznajmljenom prostoru na Radićevom trgu na **94m²** smještena je:

- *Bibliobusna služba*

U zgradi Općine Nova Rača na ukupno **109m²** nalazi se:

- *Područna knjižnica Nova Rača*

U Domu za starije i nemoćne Bjelovar u ulici Vlahe Paljetka postavljen je:

- *Knjižni stacionar Doma umirovljenika*

Knjižnica je još prije desetak godina prerasla prostorne kapacitete, ponajprije za odlaganje knjižnične građe i spremišne prostore, pa je sa svakom novonabavljenom knjigom taj problem sve izraženiji. Prostori koji su prije svega bili namijenjeni za korisnike prenamijenili su se u spremišta za knjižničnu građu, jedno spremište je dislocirano od matične zgrade , a za potrebe odlaganja građe morao se iskoristiti i podrum, no mikroklimatski uvjeti nisu odgovarajući, pa građa koja se tamo nalazi propada. Radi pomanjkanja mjesta na policama u slobodnom prostoru, u spremišta se odlaže i građa koja je frekventna. Stoga je otežan rad vezan uz cirkulaciju i manipulaciju s građom kao što su pregled, posudba i odlaganje na police, te izlučivanje, redovan otpis i revizija, a najvažnije je što značajno utječe na dostupnost tražene građe, pa korisnici ne mogu odmah dobiti željenu građu. Na Dječjem odjelu zbog nedostatka spremišnog prostora u upotrebi su visoke police koje nisu prema standardu za dječje knjižnice što mladim korisnicima otežava pristup građi koja se nalazi na višim policama.

U 2020. godini Općina Nova Rača je za potrebe Područne knjižnice osigurala dodatni prostor od **25m²** za spremište koji su opremili i novim policama. Time je riješen dugogodišnji problem preopterećenosti polica građom te se otvorila mogućnost nabave većeg broja nove knjižnične građe koja je prijašnjih godina morala biti znatno smanjena.

Nova informatička oprema koja je nabavljena u 2020. su prijenosno računalo za Dječji odjel, dva stolna računala s monitorom, za mjesto informatora na Odjelu za odrasle i za ravnateljstvo, računalo za pohranu podataka i multifunkcionalni uređaj - printer/kopirka/skener A3.

Radi dotrajalosti i nemogućnosti daljnog korištenja otpisani su OKI A4 color pisač C310 i 4 stolna računala s monitorom.

U 2020. godini Knjižnica je od većih investicijska ulaganja uložila u popravak bibliobusa i zamjenu plinskog bojlera za potrebe sustava grijanja u zgradi Dječjeg odjela.

UPRAVNO VIJEĆE I RAVNATELJSTVO

Knjižnicom upravlja Upravno vijeće sastavljeno od pet članova koji se biraju na mandat od četiri godine. U 2020. godini članovi Upravnog vijeća bili su Sanja Zdunić, Slaven Klobučar i Marijana Dragičević ispred osnivača Grada Bjelovara, a ispred Knjižnice, do ožujka, Neda Adamović i Vjeruška Štivić, a potom Lucija Miškić Barunić i Irena Rašo. Redovito su održavane sjednice Upravnog vijeća, njih pet (5), na kojima su se predlagali i donosili službeni akti i dokumenti Knjižnice radi usklađivanja poslovanja Knjižnice sa zakonodavnim okvirima kao što su Pravilnik o unutarnjem ustrojstvu i načinu rada i Pravilnik o načinu i uvjetima korištenja knjižnične građe i usluga, te se raspravljalo o važnim segmentima razvijenog Knjižnice.

Knjižnicu su pravno zastupali Marinko Iličić koji je u svibnju otišao u mirovinu i Vjeruška Štivić koja je na provedenom natječaju za izbor ravnatelja s većinom glasova Upravnog vijeća postala novom ravnateljicom na mandat od četiri godine. Ivana Balažeković imenovana je zamjenicom ravnateljice.

Ravnatelji su provodili poslove rukovođenja i vođenja poslovanja cjelokupne Knjižnice, koordinirali rad unutar Knjižnice i rad s vanjskim suradnicima i partnerima, te sudjelovali u organizaciji aktivnosti, programa i ostalih manifestacija Knjižnice kao i promotivnim aktivnostima i odnosima s javnošću.

Ravnateljstvo je bilo fokusirano na realizaciju planiranih zadaća i dostizanje zadanih ciljeva Knjižnice, prije svega u osiguravanju finansijskih, kadrovskih, prostornih i organizacijskih čimbenika za rad Knjižnice. Rad ravnateljstva obilježilo je iznošenje novih ideja i poticanje inicijative zaposlenika te usmjerenost na razvoj pojedinih odjela i službi, zagovaranje boljih prostornih, kadrovskih i finansijskih prepostavki za rad, zadržavanje visoke učlanjenosti i posjećenosti knjižnici, kontinuirano podizanje razine kvalitete rada i prepoznatljivosti u lokalnoj zajednici te stručnoj knjižničarskoj zajednici.

Poslovi ravnateljstva ostvarivali su se zajedno s Upravnim i Stručnim vijećem te svim djelatnicima Knjižnice koje se poticalo na stalno stručno usavršavanje i aktivno sudjelovanje na stručnim skupovima.

DJELATNICI I STRUČNA USAVRŠAVANJA

Djelatnici su vrijedan resurs bez kojih se ne bi mogao neometano odvijati rad Knjižnice. U realizaciji poslova i aktivnosti Knjižnice u 2020. godini sudjelovalo je ukupno, do svibnja, 27 djelatnika od čega su 22 stručna djelatnika. Početkom svibnja odlaskom dugogodišnjeg ravnatelja u mirovinu poslove obavlja 21 knjižničar od njih 26.

DJELATNICI KNJIŽNICE U 2020.

STRUČNO OSOBLJE	
knjižničarski savjetnik	1
viši knjižničar	2
diplomirani knjižničar	13
knjižničar	1
pomoćni knjižničar	3
vozač bibliobusa/pomoćni knjižničar	1
knjižnični manipulant	1
ukupno	22
ADMINISTRATIVNO TEHNIČKO OSOBLJE	
tajnik	1/2
računovođa	1/2
administrator blagajnik	1
spremačica	3
ukupno	5
sveukupno	27
SURADNICI (na ugovor bez zapošljavanja)	
stručno osposobljavanje	-
student/student servis	1
volonter	17

Tijekom ljetnih mjeseci radi korištenja godišnjih odmora u Čitaonici tiska je dežurao student preko Student servisa koji je prema potrebi odrađivao i jednostavnije stručne poslove na Odjelu za odrasle. One poslove za koje knjižničari nemaju kompetencije, a korisnici su iskazali potrebu za njima odradili su volonteri. Najviše volontera je bilo na Dječjem odjelu gdje su vodili programe: besplatne instrukcije iz matematike, hrvatskog i engleskog jezika i dr. Volonteri su uključeni i u pružanje usluga za djecu s teškoćama u čitanju (Slušam Govorim Čitam), usvajanje vještine znakovnog jezika (Govorimo znakovni), te čitaju hospitaliziranoj djeci u bjelovarskoj Općoj bolnici. Knjižnica je i dalje otvorena za sve one koji žele volontirati. Svojim radom i

zalaganjem doprinose osobnom rastu, obrazovanju i kulturnom bogaćenju pojedinca i zajednice u cjelini.

Stručno vijeće Knjižnice sastavljeno od stručnih djelatnika redovito se sastajalo i raspravljalo o važnim temama vezanim uz unaprjeđenje struke i rada.

Komisija za nabavu knjižnične građe sastajala se svakog utorka, iznimno tijekom ljetnih mjeseci jednom mjesečno radi smanjenog opsega nabave

Knjižnica je motivirala i podupirala djelatnike na stalno stručno usavršavanje kako bi bili spremni odrađivati sve vrste poslova i odgovoriti na zahtjeve i potrebe korisnika u novom okruženju (CSSU pri NSK, međunarodni, državni, županijski i lokalni stručni skupovi, seminari radionice i predavanja.) Neki djelatnici su i sami držali predavanja i radionice s primjerima dobre prakse.

STRUČNI SKUPOVI, SEMINARI, RADIONICE...

- ✓ **Pismenost i kultura čitanja u doba promjene**, Stručni skup HČD-a povodom Međunarodnog dana pismenosti održan online, Zagreb, 8. rujna 2020.
- ✓ **5. međunarodni festival slikovnice Ovca u kutiji**, Pazin, 16.9.2020.
- ✓ Radionica **Do it, code it, build it: makerspace u knjižnici** (Zagreb, Goethe-Institut 15. i 16. listopada 2020.)
- ✓ Stručni skup **Inovativna dječja knjižnica: primjena novih tehnologija** (zoom platforma, 22. 9. 2020.)
- ✓ **Ostvarimo potencijale knjižnica, interdisciplinarnost u provedbi programa**, 2. stručni skup - online, Gradska knjižnica Ivan Goran Kovačić Karlovac, 2.11.2020.
- ✓ **Čitanje u novom dobu i za generaciju danas** – online izlaganje, 1. Županijsko stručno vijeće školskih knjižničara osnovnih škola osječko-baranjske županije: Knjižničar u online nastavi, 10.12.2020.
- ✓ **BIBLIOKON stručni skup Društva knjižičara Bilogore, Podravine i Kalničkog prigorja**, Gradska knjižnica Virovitica, 20.11.2020.
- ✓ **45. Skupština HKD-a**, Nacionalna i sveučilišna knjižnica Zagreb, 07.10.2020 - 10.10.2020.
- ✓ Edukacija za knjižničare Instituta za razvoj i inovativnost mladih u projektu **Digitalne knjižnice za lokalni razvoj**
- ✓ Međunarodna konferencija **Pokretne biblioteke na putu do udaljenih korisnika i Drugi festival bibliobusa u Srbiji**, Kladovo Srbija, 14-16. listopada 2020. godine webinar
- ✓ **Revizija i otpis u školskim knjižnicama** - organizator Centar za stalno stručno usavršavanje knjižničara, online, 13. veljače 2020.
- ✓ radionica **Javni nastupi** – organizator Državna škola za javnu upravu, Centar za cjeloživotno učenje i kulturu Bjelovar, 27. veljače 2020.
- ✓ webinar **Bibliometrijski pokazatelji u vrednovanju znanstvene produktivnosti**, organizator Centar za stalno stručno usavršavanje knjižničara, 12. ožujka 2020.

- ✓ webinar ***Canva: internetski alat za grafički dizajn***, Centar za stalno stručno usavršavanje knjižničara, 29. travnja 2020.
- ✓ webinar ***Zaštita knjižnične građe u izvanrednim okolnostima: iskustva i preporuke***, organizator Centar za stalno stručno usavršavanje knjižničara, 6. srpnja 2020..
- ✓ ***Novo knjižničarsko nazivlje online***, stručni skup, Hrvatsko knjižničarsko društvo – Komisija za knjižničarsko nazivlje, Društvo knjižničara u Splitu i Sveučilišna knjižnica u Split, 29. rujna 2020.
- ✓ ***Čitanjem do uključenosti***, međunarodni stručni skup u okviru XIX. Dana hrvatske knjige i riječi, dana Balinta Vukkova, organizatori: Zagrebačko knjižničarsko društvo, Hrvatska čitaonica Subotica, Gradska knjižnica Subotica i Zavod za kulturu vojvođanskih Hrvata, 2. listopada 2020
- ✓ Tematsko online predavanje za korisnike programa Erasmus+ ***Primjena mindfulness tehnika za uspješno nošenje sa stresom***, prof.dr.sc. Josipu Mihić – organizator Agencija za mobilnost i programe EU, 9. listopada 2020.
- ✓ webinar ***One Step at a Time: How Libraries Can Promote Healthy, Thriving, and Livable Communities***, organizator: WebJunction – The learning place for libraries, 22. listopada 2020.
- ✓ ***Uloga knjižnica u promicanju zdravoga načina života***, međunarodni online stručni skup, Zoom platforma, Gradska knjižnica Juraj Šižgorić u Šibeniku, 23. listopada 2020.
- ✓ webinar ***Autorsko pravo i uporaba autorskih djela u digitalnom okruženju***, organizator Centar za stalno stručno usavršavanje knjižničara, 23. listopada 2020.
- ✓ webinar ***Mentoriranje i praksa: izazovi i rješenja***, organizator Centar za stalno stručno usavršavanje knjižničara, 3. studenoga 2020.
- ✓ webinar ***The Accidental Facilities Manager***, WebJunction – The learning place for libraries, 10. studenoga 2020.
- ✓ webinar ***Who Are We Designing for and Why? : Service Design Techniques for Responsive Libraries***, WebJunction – The learning place for libraries, 19. studenoga 2020.
- ✓ ***Edukacija o stripu (Remote Course About Library and Comics)***, Ministarstvo kulture i medija, Francuski institut u Hrvatskoj i Cité de la BD iz Angoulema, Zoom platforma, 3. prosinca 2020.
- ✓ Tematski sastanak korisnika programa Erasmus+ za područja odgoja i općeg obrazovanja, strukovnog obrazovanja i osposobljavanja i obrazovanja odraslih, ***digitalna suradnja i poučavanje – prakse i primjeri iz Erasmusa+***, Zoom, 26. studenoga 2020.
- ✓ tematsko predavanje za korisnike programa Erasmus+: ***Online diseminacijska radionica za korisnike programa Erasmus+ i Europske snage solidarnosti***, Barbara Slade Jagodić - organizator Agencija za mobilnost i programe EU, Zoom, 4. prosinca 2020.

Djelatnici Knjižnice održali su i svoja izlaganja:

- ✓ *Virtualno pripovijedanje- Ivana Blažeković, Tatjana Petrec, Vjeruška Štivić i Branka Mikačević*, Bibliokon stručni skup Društva knjižičara Bilogore, Podravine i Kalničkog prigorja, Gradska knjižnica Virovitica, 20.11.2020.
- ✓ *Korona nas razdvaja, knjižnica nas spaja- Branka Mikačević i defektologinja Ana Dragičević*
- ✓ *Svašta nešto o slikovnici*, okrugli stol 5. međunarodni festival slikovnice Ovca u kutiji, Pazin, 16.9.2020. **Snježana Berak**
- ✓ *Slikovnica, što s njom? S kojim slikovnicama započeti, što posuditi, kako kritički prosuditi...*, radionica 5. međunarodni festival slikovnice Ovca u kutiji, Pazin, 16.9.2020. **Snježana Berak**
- ✓ *Pazi, slikovnica! Kakve slikovnice posuditi?* - izlaganje, 5. međunarodni festival slikovnice Ovca u kutiji, GK Pazin, 16.9.2020. **Snježana Berak**
- ✓ *Čitanje u novom dobu i za generaciju danas* – online izlaganje, 1. Županijsko stručno vijeće školskih knjižničara osnovnih škola osječko-baranjske županije: Knjižničar u online nastavi, 10.12.2020. **Snježana Berak**
- ✓ *Knjiga nije hrana, ali je poslastica* - online izlaganje, Međunarodna konferencija Pokretne biblioteke na putu do udaljenih korisnika i Drugi festival bibliobusa u Srbiji, Kladovo Srbija, 14-16. listopada 2020. **Dražena Rajsz**
- ✓ *Kako vam TEDx može pomoći u životu*, Međunarodni stručni skup Uloga knjižnica u promicanju zdravoga načina života Mjesto: Gradska knjižnica Juraj Šižgorić u Šibeniku, Zoom platforma **Neda Adamović i Lucija Miškić Barunić**, 23. listopada 2020.

SUDJELOVANJE U RADU STRUČNIH UDRUGA

HKD

- *Komisija za knjižnične usluge za djecu i mlađež* – Vjeruška Štivić, predsjednica, Branka Mikačević, pridružena članica
- *Komisija za čitanje* – Tatjana Petrec, članica
- *Komisija za pokretne knjižnice* – Dražena Rajsz, članica
- *Komisija za statistiku i pokazatelje uspješnosti u knjižnicama* – Neda članica Adamović, članica

DRUŠTVO KNJIŽNIČARA BILOGORE, PODRAVINE I KALNIČKOG PRIGORJA

- Branka Mikačević, tajnica, Ivana Blažeković, članica nadzornog odbora, Tatjana Petrec, članica glavnog odbora
- **Uredništvo časopisa Svezak:** Sanja Jozić, Tihana Lončarić, Lucija Miškić Barunić Slaven Pejić

HČD – Snježana Berak, predsjednica/zamjenica predsjednice

MENTORSTVO I STUDENTSKA PRAKSA

Troje studenata Informacijskih i komunikacijskih znanosti odradilo je studentsku praksu u Knjižnici tijekom 2020. Pod mentorstvom knjižničara, voditelja odjela, studenti su se upoznali s odjelima i službama, građom, uslugama i programima, te načinom rada s korisnicima. Učili su koristiti računalni program Metelwin (pretraživanje, predmetiziranje, anotiranje i dr.) i druge stručno-knjizičarske poslove.

PROJEKT ERASMUS+

Erasmus+ projekt, Ključna aktivnost 1, područje obrazovanja odraslih, pod nazivom – Knjižnica kao središte neformalnog i informalnog učenja za odrasle, br.: 2020-1-HR01-KA104-077155 Partner: Vilnius County Adomas Mickevičius Public Library, Litva Vrijeme: 31. prosinca 2020. – 31. prosinca 2021.

U 2020. godini Knjižnica je prijavila ERASMUS+ projekt koji je odobren i za koji je dobila finansijska sredstva. Kroz Strateški plan Knjižnice detektirane su glavne potrebe Knjižnice relevantne za područje europske mobilnosti i suradnje. Na temelju ustanovljenih potreba postavljeni su i ciljevi. Ciljevi projekta su: poboljšati kvalitetu već postojećih programa za neformalno i informalno obrazovanje odraslih i pokrenuti dva nova programa (jedan za digitalno opismenjavanje odraslih, posebno onih u nepovoljnem položaju i drugi za poticanje čitalačke pismenosti). Osnažiti jezične kompetencije knjižničara u području engleskog jezika zbog budućih suradnji s drugim međunarodnim ustanovama i knjižnicama; stručne kompetencije kako bi knjižničari bili kvalificirani u odgovaranju na potrebe odraslih osoba, osobito onih u nepovoljnem položaju; društvene kompetencije kako bi se suzbila socijalna isključenost i diskriminacija.

KNJIŽNIČNI FOND

Knjižnični fond je sva građa koju knjižnica posjeduje i daje na korištenje. Knjižnična građa, kao i knjižnična djelatnost, su od posebnog interesa za Republiku Hrvatsku i prema Zakonu o knjižnicama uživaju njezinu osobitu zaštitu.

Knjižnični fond je promjenljiv i stalno se popunjava u okviru točno određenih granica. Za potrebe izgradnje kvalitetnog knjižničnog fonda, čemu se teži, važno je definirati nabavnu politiku koja uz nabavu uključuje i obradu, pročišćavanje, te vrednovanje fonda.

Prema Inventuri Knjižnica na dan 31.12.2020. u svom fondu ima:

SVEZAKA KNJIGA	159 754
PERIODIKE	6 561
AV GRAĐE	9 653
IGRAČAKA I DRUŠTVENIH IGARA	999
GRAFIKA I PLAKATA	1 003
UKUPNO	177 970

NABAVA I STRUČNA OBRADA KNJIŽNIČNE GRAĐE

Nabava knjižnične građe odvijala se prema *Smjernicama za nabavu Knjižnice* koje se temelje na *Standardima za narodne knjižnice u RH*. Nabava je usko povezana s godišnjom izdavačkom produkcijom i korisničkim potrebama i željama što se pridodaje općim načelima nabave Knjižnice. Iako je broj nabavljenе knjižne građe u 2020. veći u odnosu na prethodnu 2019. godinu on još uvijek ne dostiže Standarde koji propisuje prosječnu nabavu knjiga prema broju stanovništva grada (za 40 276 stanovnika godišnji priljev knjižne građe je 8 000 svezaka). Nešto ispod prosjeka bilježi se i nabava neknjižne građe. Standarde zadovoljava prema ukupnom broju građe koju Knjižnica posjeduje (159 754) u odnosu na broj stanovnika u županiji (119 743), a koji propisuju najmanje 1 knjigu po stanovniku županije.

Smanjeni opseg nabave koji ne prati Standarde rezultat je ponajviše sve više izraženog problema s prostorom, odnosno nedostatnim policama na koje bi se odlagala novopristigla građa. Značajno je smanjena nabava AV građe, posebno glazbenih CD-a, CD-romova s računalnim igrarama i DVD-a u 2020.-toj iz razloga malog interesa korisnika za tu vrstu građe obzirom su sadržaji koje nose ovi mediji dostupni preko Interneta. Povećao se priljev zvučnih knjiga na CD-u za slijepu i slabovidnu osobu i osobu s disleksijom koje Knjižnica nabavlja u skladu s Ugovorom o suradnji s Hrvatskom knjižnicom za slijepu.

Tijekom 2020. Komisija za nabavu knjižnične građe redovito se sastajala jednom tjedno i odlučivala o nabavi s ciljem izgradnje kvalitetnog fonda Knjižnice.

U 2020. godini ukupno je prinovljeno 5 208 jedinica nove građe od toga:

SVEZAKA KNJIGA	4 665	
PERIODIKE	173	
AV GRAĐE	308	
IGRAČAKA I DRUŠTVENIH IGARA	62	
GRAFIKA I PLAKATA	0	
UKUPNO	5 208	

Prinovljena građa po odjelima/službama:

	DJEČJI ODJEL I IGRAONICA	ODJEL ZA ODRASLE	STUDIJSKI ODJEL	BIBLIOBUS	PODRUČNA KNJIŽNICA NOVA RAČA
KNJIGE	1 098	2 046	489	717	303
PERIODIKA	-	-	173	-	-
AV GRAĐA	15	261	10	16	6
IGRAČKE	29	11	-	22	-
UKUPNO	1 142	2 318	672	755	309

Ukupnom broju prinovljenih knjiga po odjelima i službama treba pribrojati i 12 jedinica iz Zaštićenog fonda.

Od 2020. Bibliobusna služba u svom fondu ima zbirku igračaka i društvenih igara za posudbu.

Periodika koja se nabavlja za potrebe Čitaonice tiska kao i Dječjeg odjela ne inventarizira se niti računalno obrađuje i nije vidljiva niti pretraživa u katalogu Knjižnice. Iz tog razloga nisu obuhvaćeni niti statistikom u okviru knjižničnog računalnog programa Metelwin.

U Čitaonicu tiska redovito pristižu 4 naslova dnevnih novina (24sata, Jutarnji list, Sportske novosti, Večernji list), 13 tjednika (Bjelovarski list, Der spiegel, Express, Glas koncila, Hrvatski tjednik, Hrvatsko slovo, Jednota, National, Oglasnik, 7dnevno, Studio, Školske novine, Time), 4

dvotjednika (Auto klub, Globus, Hrvatski vojnik, Vjenac) i 11 mjeseca (Glasnik mira, Hrvatske šume, Hrvatski umirovljenički list, Kana, Matica, OK, Reboot, Vatrogasni vjesnik, Vidi).

Dječji odjel nabavlja 12 naslova časopisa (Smib, Prvi izbor, Radost, Mak mali koncil, Moj planet, Dětský koutek, Zrno, Dijete, vrtić, obitelj, OK, Modra lasta, Meridijani, Matka) te 2 tjednika - Bjelovarski list i Školske novine.

Prinovljene knjige po UDK stručnim skupinama:

STRUKA	PRINOVLJENO U 2020.	POSTOTAK
0 Znanost općenito	134	
1 Filozofija. Psihologija	126	
2 Religija. Teologija	80	
3 Društvene znanosti	209	
5 Prirodne znanosti	104	
6 Primjenjene znanosti. Medicina	151	
7 Umjetnost. Sport. Zabava	282	
8 Znanost o jeziku i književnosti	58	
9 Povijest. Geografija	236	
UKUPNO ZNANOST	1 380	30%
Hrvatska književnost	485	
Strana književnost	1 242	
UKUPNO KNJIŽEVNOST	1 727	37%
Književnost za djecu i mlade (S, M, D, O)	1 558	33%
SVEUKUPNO	4 665	

Stručna obrada građe omogućuje organizaciju knjižnične građe na policama i snalaženje u fondu, odnosno pretraživanje i pronalaženje građe po različitim kriterijima. Sva knjižnična građa obrađena je prema pravilima struke u računalnom programu za katalogizaciju Metelwin. Cjelokupni fond Knjižnice nalazi se u računalnoj bazi koja se može pretraživati, preko e-kataloga na mrežnoj stranici knjižnice <https://knjiznica-bjelovar.hr/> i od 2020. godine putem aplikacije za pametne telefone mKnjižnica.

Računalno obrađena građa i pretraživanje pomoću e-kataloga i nove aplikacije pozitivno se odražava na kvalitetu rada s korisnicima jer omogućuje pristup većoj količini informacija na brži i lakši način.

RAD S KNJIŽNIČNOM GRAĐOM

Redovan rad s knjižničnom građom obuhvaća i odlaganje iste na odgovarajuće mjesto na policama. Obzirom je izražen problem s nedostatkom mjesta za svu knjižničnu građu, a kako stalno dolazi nova građa koju također treba adekvatno smjestiti, stalna je potreba za stvaranjem dodatnog prostora što se čini premještanjem na drugo mjesto ili u spremišta. Dio prostora na policama oslobodi se otpisom knjižne građe, ali on nije (niti smije biti) jednak priljevu. Na odjelima se redovito izlučuju knjige za spremišta, a to obuhvaća odabir knjiga za spremište, označivanje lokacije knjige u Metelu, stavljanje odgovarajuće oznake na knjigu i premještaj knjiga u spremište.

Na Dječjeg odjelu nastavilo se s označavanjem slikovnim oznakama (piktogramima) cjelokupnog fonda. Nakon što je označena poezija, započete su pripreme za označavanje fonda slikovnica.

U 2020. godini nastavljen je rad na predmetnoj obradi knjiga i ostalih omeđenih publikacija. Također, predmetizirani su i obrađeni novi brojevi časopisa iz 2020. i dio iz 2019. godine. Pri predmetizaciji časopisa prioritet je stavljen na one časopise koji podržavaju studije sestrinstva/medicine. Nije zapostavljena niti predmetizacija časopisa iz školstva i književnosti.

U Područnoj knjižnici Nova Rača provedena je revizija fonda, a paralelno se izdvajala građa u novo spremište.

Provedena je i revizija **Zavičajne zbirke**, respektabilne zbirke kulturnog nasljeđa od ukupno **8 316 jedinica** u vrijednosti 519.081,98 kn.

Tijekom godine redovito se provodilo izlučivanje iz fonda uništene, dotrajale, zastarjele i nestale knjižnične građe. Otpisi se evidentiraju na građi, u računalnom programu za knjižnice, matičnom katalogu i knjigama inventara na osnovi Odluke o otpisu građe.

OTPIS	dotrajalost	zastarjelost	nestalost	ukupno
KNJIGE	687	325	22	1 034
AV GRAĐA	273	52	?	325
IGRAČKE	-	-	-	-

Knjižnica je u drugoj polovici 2020. intenzivno radila na pripremama za uvođenje nove usluge za korisnike u vidu posudbe e-knjiga u suradnji s tvrtkom Point d.o.o. iz Varaždina koja treba osigurati platformu. Nakon podizanja pilot stranice uočeni su nedostatci koje treba u što

kraćem roku otkloniti kako bi se korisnicima mogla omogućiti neometana posudba i korištenje e-knjiga. Početak pružanja usluge posudbe e-knjiga odgođen je dok se ne riješe svi nedostatci.

KORIŠTENJE KNJIŽNIČNE GRAĐE

Korištenje knjižnične građe izvan, odnosno posudba i unutar knjižnice jedan je od primarnih poslova u knjižnici i ono po čemu su knjižnice najčešće percipirane u javnosti.

Korištenje knjižnične građe regulirano je *Pravilnikom o načinu i uvjetima korištenja knjižnične građe i usluga Knjižnice*.

U 2020. u Knjižnici je ukupno posuđeno **108 022** jedinica knjižnične građe, u prosjeku **366** jedinica građe dnevno.

Jedinica knjižnične građe	Dječji odjel i igraonica	Odjel za odrasle	Studijski odjel	Bibliobus	Područna knjižnica Nova Rača
Posuđena/korištena	26 947	58 970	11 334	8 073	2 698
Vraćena	25 600	58 458		6 550	2 592
DNEVNI PROSJEK posudbe	92	199	38	80	14

Broj korištenja knjižnične građe po odjelima u trogodišnjem vremenskom periodu:

ODJEL	2018.	2019.	2020.
Dječji odjel i igraonica	33 578	37 739	26 947
Odjel za odrasle	69 101	67 748	58 970
Studijski odjel	39 200	39 259	11 334
Bibliobus	26 242	21 992	8 073
Područna knjižnica Nova Rača	1 500	3 749	2 698
UKUPNO	184 781	185 487	108 022

Manji broj korištenja knjižnične građe u odnosu na prethodne dvije godine posljedica je zatvorenosti Knjižnice i posebnih mjera postupanja s građom radi sprječavanje širenja zaraze bolesti COVID-19.

Tijekom 2020. Knjižnica je u **međuknjižničnoj posudbi** posudila **72** jedinice knjižnične građe drugim knjižnicama, a od drugih knjižnica posudila je **9** jedinica knjižnične građe.

Korištena knjižnična građa u 2020. po vrsti:

KNJIGE PO SKUPINAMA	DO	OZO	STU	BIBL	NR
0	329	837	1 113	34	2
1	192	3 272	385	139	17
2	120	912	242	51	17
3	446	2 401	1 201	67	24
5	735	590	418	223	33
6	338	2 908	3 736	148	22
7	861	1 026	842	141	31
8	147	605	1 388	15	19
9	496	1 500	1 096	69	13
UKUPNO ZNANOST	3 664	14 051	10 421	887	178
HRVATSKA KNJIŽEVNOST	891	5 431	600	175	112
STRANA KNJIŽEVNOST	333	37 522		1 130	811
KNJIŽEVNOST ZA DJECU I MLADE (S,M,D,O)	19 879	-	-	5 824	1 546
UKUPNO BELETRISTIKA	21 103	42 953	600	7 129	2 460
UKUPNO KNJIGA	24 767	57 004	11 021	8 016	1 724
ZVUČNE KNJIGE NA CD-u	89	484	-	-	19
CD	173	-	235	16	-
CD-ROM	74	175	63	10	-
DVD	1 491	1 095	15	11	32
MICRO:BIT	150	170	-	20	-
BOSON set	37	31	-	-	-
MICRO:MAQUEEN	12	-	-	-	-
DRUŠTVENE IGRE	154	8	-	-	-
UKUPNO NEKNJIŽNE GRAĐE	2 180	1 966	313	57	51
UKUPNO KNJIŽNIČNE GRAĐE	26 947	58 970	11 334	8 073	2 698

Periodika se koristi u Čitaonici tiska, Dječjem odjelu i igraonici i Studijskom odjelu. Iz računalnog knjižničnog programa Metel izvađeni su podatci za korištenje periodike na Studijskom odjelu jer se jedino njihova periodika računalno obrađuje. **U 2020. toj godini 427 korisnika koristilo je 853 jedinica periodike.**

Od svibnja 2016. u Narodnoj knjižnici „Petar Preradović“ Bjelovar postoji usluga posudbe e-čitača i tableta za korisnike knjižnice.

Posudba uređaja u 2020. godini

ODJEL	UREĐAJ	BROJ POSUDBI
Dječji odjel	Kindle	2
Odjel za odrasle	Kobo Aura	3
	Samsung Galaxy	3
UKUPNO		8

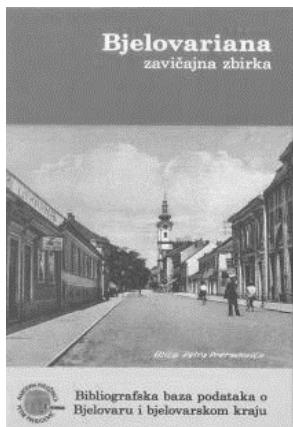
Usluga **posebne kolektivne posudbe** na Dječjem odjelu pod nazivom **Torba puna knjiga** namijenjena je odgajateljicama i učiteljicama za rad u grupama i razredima. Najčešće se posuđuju slikovnice i dječje knjige s problemskom i prigodnom tematikom ovisno o obrazovnoj cjelini koju obrađuju.

Torba puna zabave je set knjiga, AV građe i društvenih igara prigodan za cijelu obitelj.

Posudba kolektivnog i obiteljskog seta u 2020.:

TORBA PUNA KNJIGA	108
TORBA PUNA ZABAVE	5

ZAVIČAJNA ZBIRKA BJELOVARIANA

Bjelovariana je jedinstvena bibliografska baza podataka o Bjelovaru i bjelovarskom zavičaju.

U 2020. nabavljeno je i obrađeno 370 jedinica bibliotečne građe za zavičajnu zbirku. Od toga 87 časopisa, novina i listova, 2 CD-a, 1 DVD i 280 knjiga (monografija, zbornika, kataloga, vodiča, sitnog tiska). Svi zbornici i godišnjaci su obrađeni.

Uvezane su novine i časopisi: 043 – Bjelovarsko-bilogorski vjesnik (2018. i 2019.), Ribolovac (2019), Bjelovarski list (2019) i Jednota (2019).

Sva građa je detaljno predmetizirana i ažurirana, a podaci prebačeni u bibliografsku bazu podataka na Webu. U 2020. provedena je i revizija cijelokupnog fonda Zavičajne zbirke.

Prema računalnom ispisu **u 2020. godini korišteno je 149 jedinica građe. Građom su se služila 33 člana.** Za potrebe seminarskih, završnih i diplomske radova te za potrebe istraživačkog rada u 2020. **odgovoreno je na 99 upita** na temu zavičaja i **izrađeno 10 tematskih popisa literature.**

U 2020. nastavljen je proces digitalizacije Bjelovarskog lista, najdugovječnijeg bjelovarskog tjednika. Značaj Bjelovarskog lista prvenstveno je u tome što on jedini u gradu kontinuirano već više od 70 godina prati sva aktualna događanja (politička, gospodarska, socijalna, kulturna, sportska). U drugoj fazi (2020.) digitalizirano je (do 4. 12. 2020.) 8 godišta - od 1981. do 1988. koja se nalaze u fondu Knjižnice.

U 2020. zabilježeno je **59 276 korisnika (pregleda)**. Iz godine u godinu korištenje digitalizirane građe raste pa tako od 2010., kada smo započeli s digitalizacijom građe, pa do kraja 2020. broj korisnika ili pregleda je **153 160**.

Pripremljen je 1 Bilten prinova nabavljene građe u 2020. godini, a za Bjelovarski list pripremljena su i objavljena 4 priloga o novim knjigama iz fonda Zavičajne zbirke.

Najčešći oblik prezentacije Zbirke bile su izložbe. Tijekom 2020. redom su postavljene ove izložbe: *Bjelovarsko nakladništvo u 2019.* – izložba knjiga i druge građe, *Hrvatska na tajnim zemljovidima 18. i 19. st. - Bjelovar i okolica, Za dobrim se konjem i prašina diže* – Bilogorske narodne poslovice i Antologische pjesme Željka Sabola.

INFORMACIJSKA DJELATNOST

TEMATSKA PRETRAŽIVANJA

Korisnicima su pružane usluge odgovora na jednostavne upite, usluge složenih pretraživanja te pomoć pri izradi zahtjevnijih upita s pretraživanjem baza podataka korisnicima nedostupnih od kuće. U 2020. godini u sklopu projekta u *Knjižnici do diplome* i drugih upita korisnika pruženo je **303** složenih informacija na pisano postavljene upite. Pružene informacije pridonijele su izradi ocjenskih radova kako je prikazano u tablici. Svi radovi su pohranjeni u našoj bazi koja do 31.12.2020. raspolaže sa **2 542** obrađenih i lako pretraživih radova kojima se može pristupiti i preko službene internetske stranice Knjižnice.

Referati	14
Seminarski radovi	172
Maturalni radovi	9
Završni radovi	49
Diplomski radovi	38
Magisterski radovi	4
Disertacija	1
Ostalo	16
UKUPNO:	303

Na Dječjem odjelu tematska pretraživanja najčešća su na zahtjev odgajateljica i učiteljica kojima je potrebna literatura za rad u grupi/razredu. Ukupno je u 2020. bilo **57** tematskih pretraživanja.

DIGITALIZACIJA NA ZAHTJEV

Knjižnica omogućava postavljanje pitanja preko elektroničke pošte te slanje skeniranih dijelova građe, poštujući *Zakon o autorskim i srodnim pravima*, kroz uslugu „Digitalizacija na zahtjev“ u sklopu koje je sveukupno **46** izvršenih usluga digitalizacije prema korisniku.

PITAJTE KNJIŽNIČARE

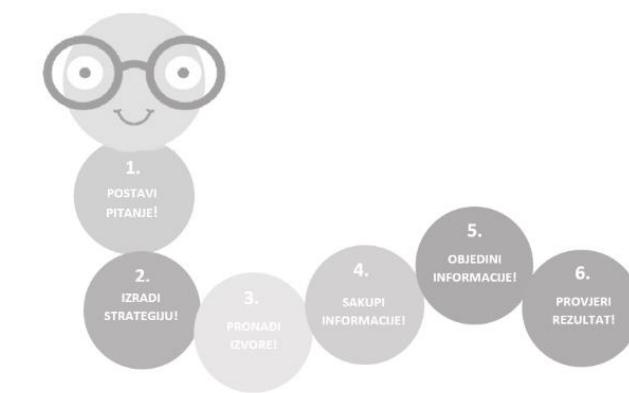
Knjižnica je u 2020.-toj nastavila sudjelovati u nacionalnoj online usluzi *Pitajte knjižničare*. Na pitanja vezana uz pronalaženje odgovarajuće literature, koja pristižu iz cijele Hrvatske, odgovaralo je dvoje diplomiranih knjižničara: jedna djelatnica Odjela za odrasle (9 odgovora) i jedan djelatnik Studijskog odjela (31 odgovor) što je ukupno **40** obrađenih pitanja.

E - KATALOG

E-katalog omogućuje pregled na daljinu sveukupne knjižnične građe koju Knjižnica posjeduje stvarnim i potencijalnim korisnicima. E-katalog Knjižnice je u knjižničnom programu Metelwin koji omogućuje pretraživanje prema pojedinačnim upitu (autor, naslov, predmetnica, ključna riječ) ili njihovom kombinacijom (ključna riječ + pretraživanje riječi iz naslova i podnaslova), te podataka o odgovornosti (autori, urednici, prevoditelji, ilustratori)

Broj posjeta e - katalogu Knjižnice u 2020. je **55 709.**

6 VELIČANSTVENIH KORAKA

6 veličanstvenih koraka do znanja i informacija je virtualno informacijsko pomagalo za djecu i mlade koje se nalazi na mrežnoj stranici Knjižnice. Sadržaj stranice za potrebe informacijskog opismenjavanja djece osnovnoškolske i srednjoškolske dobi sastavile su knjižničarke Dječjeg odjela, a informatički dio odradila je knjižničarka Odjela za odrasle što je dobar primjer unutarnjeknjnične suradnje.

APLIKACIJA mKnjižnica

Aplikacija mKnjižnica/Narodna knjižnica „Petar Preradović“ Bjelovar aktivna je od 24. kolovoza 2020. od Pomoću aplikacije se može pretražiti e-katalog knjižnice, pregledati kalendar događanja, generirati korisnički broj u barkod, produžiti posudbu građe, rezervirati građu ili zatražiti literaturu za stručne radove. Unutar aplikacije nalazi se radno vrijeme knjižnice, odgovori na česta pitanja, kontakt podaci svih odjela i službi knjižnice te poveznice na društvene mreže. (broj preuzimanja u 2020. - **118**)

KORISNICI I POSJETE

Knjižnica je otvorena za sve stanovnike zajednice u kojoj djeluje bez obzira na dob, spol, nacionalnost, vjeroispovijest, jezik, društveni položaj i tjelesne ili mentalne posebnosti.

Broj radnih dana: 296

Broj otvorenosti za korisnike: 267

U 2020. godini Knjižnica je bila otvorena za korisnike manji broj radnih dana radi poštivanja odluka Vlade i Stožera civilne zaštite RH za vrijeme pandemije izazvane bolešću COVID-19. U periodu od 23 ožujka do 25. travnja 2020. Knjižnica je morala zatvoriti vrata korisnicima i obustaviti rad pružanja usluga i održavanja programa u fizičkom obliku (popularni lockdown). Djelatnici Knjižnice bili su raspoređeni u dva tima, A i B, te su izmjenjujući se po dva tjedna radili u knjižnici i od kuće. U tom periodu je bio naglasak na obavljanje stručnih poslova s knjižničnom građom, a korisnicima su se jedino pružale virtualne usluge, te su osmišljeni novi virtualni programi koji su obilježili veći dio 2020. u radu s korisnicima. Otvaranje Knjižnice je bilo postupno, prateći i dalje odluke Vlade RH i preporuke NSK za rad narodnih knjižnica. U prvoj fazi korisnici su mogli samo vratiti i posuditi knjižničnu građu, bez dužeg zadržavanja u prostoru uz poštivanje svih mjera sprječavanja širenja zaraze. Postupno, kako su se mjere ublažavale, tako je nastavljena normalizacija rada Knjižnice s korisnicima. Djelatnici su do kraja 2020. radili u dva tima, svaki dan bez preklapanja smjena, s preraspodjelom radnog vremena na rad od kuće do popune pune satnice. Bibliobusna služba ima još manji broj radnih dana za korisnike (100 dana) jer je bibliobus bio na dužem popravku radi većeg kvara.

➤ **U 2020. broj učlanjenih korisnika je 5 069 od čega je 91 tjedna članarina.**

ODJEL/SLUŽBA	2019.	2020.
DJEČJI ODJEL I IGRAONICA	1 263	1 282
ODJEL ZA ODRASLE/ STUDIJSKI ODJEL	2 454	2 286
BIBLIOBUS	1 298	1 355
PODRUČNA KNIŽNICA NOVA RAČA	128	96
STACIONAR DOM UMIROVLJENIKA	50	50
UKUPNO	5 193	5 069

Iz tablice je vidljiv blagi pad ukupnog broja članova Knjižnice, što je nastavak trenda u posljednje tri godine. Uzrok je ekomska kriza, čije su posljedice iseljavanje obitelji izvan Hrvatske i sve veći broj stanovnika koji su socijalno ugroženi, pa je prepostavka da se dio njih odlučio na obnovu članstva samo jednom članu obitelji ili ju uopće nisu obnovili. U 2020. godini su ukupne brojke još niže i radi već spomenute pandemije.

Struktura učlanjenih po odjelima/službama:

	DJEĆJI ODJEL I IGRAONICA	ODJEL ZA ODRASLE STUDIJSKI ODJEL	BIBLIOBUS	PODRUČNA KNJIŽNICA NOVA RAČA	STACIONAR DOM UMIROV.	UKUPNO	POSTOTAK
PREDŠKOLCI	243		389	19		651	13%
UČENICI OŠ	974		700	40		1 714	34%
UČENICI SŠ		230		1		231	5%
STUDENTI		395		1		396	8%
ZAPOSLENI		1 006	186	16		1 208	24%
NEZAPOSLENI		139		4		143	2%
UMIROVLJENICI		353		9	50	412	8%
ZATVORENICI			80			80	2%
OSTALO	47	90		6		143	2%
TJEDNA ČLANARINA	18	73				91	2%
UKUPNO	1 282	2 286	1 355	96	50	5 069	100%

➤ Od ukupnog broja učlanjenih njih 61% je obnovilo članstvo u Knjižnici.

Broj posjeta po odjelima/službama

ODJEL/SLUŽBA	RADNI DANI	POSJETE KORISNIKA	DNEVNI PROSJEK
DJEĆJI ODJEL I IGRAONICA	294	12 525	43
ODJEL ZA ODRASLE	295	27 986	95
STUDIJSKI ODJEL	295	7 233	25
ČITAONICA TISKA	233	2 091	9
BIBLIOBUS	100	3 356	34
PODRUČNA KNJIŽNICA	201	1 141	6
UKUPNO		54 332	184

BORAVAK U PROSTORU KNJIŽNICE

Svi članovi mogu boraviti u prostorima knjižnice. Najčešće borave radi učenja, pisanja zadaća, izvršavanja grupnih školskih projekata, okupljanja i provođenja slobodnog vremena, te radi i druženja. Korisnici mogu sudjelovati i u raznim programima koje Knjižnica organizira. U Dječjem odjelu u sklopu *Knjigraonice* korisnici mogu igrati društvene i stolne igre, rješavati enigmatiku i kvizovi i igrati računalne i Nintendo igrice. Sličan program postoji i za korisnike Područne knjižnice Nova Rača. Korisnici Odjela za odrasle također imaju na raspolaganju društvene igre za razonodu prilikom boravka u prostoru.

➤ **U 2020. godini ukupno je u Knjižnici boravilo 18 452 korisnika.**

Na Dječjem odjelu boravilo je **5 335** korisnika od čega **5 041** u knjižnici i **294** u Igraonici.

Na odjelu za odrasle zabilježeno je **2 151** boravaka u prostoru.

Specifičnost Studijskog odjela je korištenje građe isključivo u prostoru Knjižnice, a sveukupno je bilo **7 233** korisnika usluga koji su boravili u prostoru Studijskog odjela

Čitaonicu tiska ukupno je koristio **2 091** korisnik.

U Područnoj knjižnici Nova Rača u prostoru je boravilo ukupno **643** korisnika s naglaskom na igaonici za djecu predškolskog uzrasta te učenicima koji u knjižnici čekaju prijevoz.

Boravak u knjižnici prema socijalnoj strukturi po odjelima:

	DJEČJI ODJEL I IGRAONICA	ODJEL ZA ODRASLE	STUDIJSKI ODJEL	ČITAONICA TISKA	PODRUČNA KNJIŽNICA NOVA RAČA	UKUPNO	POSTOTAK
PREDŠKOLCI	1 076	16	14	-	1 033	2 139	
UČENICI OŠ	3 637	52	180	5	489	4 363	
UČENICI SŠ	18	434	650	-	13	1 115	
STUDENTI	9	177	2 842	16	2	3 046	
ODRASLI	559	993	2 278	473	51	4 354	
UMIROVLJENICI	36	479	274	1597	54	2 440	
OSTALI	-	-	995	-	-	995	
UKUPNO	5 335	2 151	7 233	2 091	1 642	18 452	

KORIŠTENJE RAČUNALA I DRUGE TEHNOLOGIJE

Knjižnica je opremljena raznovrsnom informacijsko – komunikacijskom tehnologijom kako bi mogla osigurati slobodan pristup informacijama na različitim medijima i zadovoljiti potrebe suvremenog korisnika.

Računala spojena na internet u 2020. godini koristilo je ukupno **1 317** korisnika, u prosjeku **5** korisnika dnevno.

ODJEL/SLUŽBA	2020.
DJEČJI ODJEL I IGRAONICA	294
ODJEL ZA ODRASLE	485
STUDIJSKI ODJEL	478
PODRUČNA KNIŽNICA NOVA RAČA	60
UKUPNO	1 317

SUDJELOVANJE KORISNIKA U PROGRAMIMA KNJIŽNICE

Dječji odjel i Igraonica specifičan je po stalnim, povremenim i posebnim programima koje organizira za svoje korisnike, djecu od najranije dobi do završnog razreda osnovne škole, te za njihove roditelje, staratelje, pedagoške djelatnike i ostale odrasle koji se bave djecom. U 2020.-toj održano je **477** susreta u **28** programa koje je posjetilo **4 112** korisnika.

U **Područnoj knjižnici Nova Rača** redovito se odvijaju programi za djecu osnovnoškolske dobi s ciljem razvijanja čitatelske pismenosti i zadovoljavanja potreba korisnika za učenjem i kreativnim izražavanjem:

- Održano je ukupno **17** tematsko – edukativnih radionica na kojima je sudjelovalo **231** učenik osnovne škole i **13** učitelja.
- Ukupno je održano **5** lektirnih radionica u kojima je sudjelovalo ukupno **49** učenika osnovne škole i **5** učiteljica.

Programi Dječjeg odjela:

STALNI PROGRAMI	BROJ POSJETA	BROJ SUSRETA
Igraonica	1 133	237
Družionica 79	25	10
Tell me more	38	15
Gutači knjiga	31	6
Librotim	3	1
Besplatne instrukcije	122	36
Spikaonica	63	2
Slušam govorim čitam	104	5
Govorimo znakovni	301	30
Čituljko u bolnici	12	2
UKUPNO STALNI PROGRAMI	1 832	344
POVREMENI PROGRAMI		
Lektira kroz igru	91	5
Čituljčice	336	12
Peta u dječjoj knjižnici	45	5
Radionice	279	14
Kvizovi	107	12
Književni susreti/promocije	193	3
Čitateljski programi	278	21
Predavanja	63	2
Čituljko u gostima	155	9
Putovanje patuljka Putuljka	123	6
UKUPNO POVREMENI PROGRAMI	1 670	89
POSEBNI PROGRAMI		
Pazi, knjiga!	31	1
Nađi knjigu!	33	4
Uberi priču	21	1
Đaci prvaci u knjižnici	67	3
Zimski praznici u knjižnici	8	2
Ljetni praznici u knjižnici	218	27
Dječji tjedan	18	1
Čitaonica - igraonica	214	5
UKUPNO POSEBNI PROGRAMI	610	44
UKUPNO	4 112	477

Za odrasle korisnike na Odjelu za odrasle i Studijskom odjelu odvijaju se programi koji se ponavljaju periodično tijekom godine ovisno o interesima i potrebama korisnika:

DUNGEON & DRAGON GRUPA

Druženje za mlade uz društvenu igru Dungeon & Dragon. Grupa je osnovana 30. prosinca 2016. godine i članovi se sastaju jedanput mjesečno. U provedbu programa uključen je jedan volonter.

REDOVNI ČLANOVI	6
SUSRETI UŽIVO	3
ONLINE SUSRETI	5
UKUPNO SUSRETA	8
BROJ POSJETITELJA	40 (5 korisnika po susretu)

ŠARENI DAN

Ciklus kreativnih radionica za odrasle. Tijekom 2020. godine održane su **2** radionice s ukupno **13** posjetitelja. Radi pandemije i nemogućnosti održavanja radionica uživo, ostale planirane radionice za 2020.-tu nisu realizirane.

PROJEKT E-GRAĐANI

Korisnicima Knjižnice omogućen je besplatan pristupiti Središnjem državnom portalu E-Građani te tiskanje preuzetih dokumenata uz uobičajenu naknadu za tiskanje. Korisnici mogu na Studijskom odjelu dobiti i besplatnu poduku te pomoći u korištenju elektroničkih usluga javne uprave. U 2020. godini Portal je preko Knjižnice koristilo sveukupno **49** korisnika.

IGRAONICA – KRAĆI OBLIK RADA S DJECOM PREDŠKOLSKOG UZRASTA

IGRAONICA DJEĆJEG ODJELA

U Igraonici, stalnom programu Dječjeg odjela, obuhvaćena su djeca od nekoliko mjeseci starosti do polaska u školu, u pojedinim skupinama i njihovi roditelji. Ovisno o vrsti igraonice i dobnoj skupini programi Igraonica traju od 60 do 90 minuta po terminu dva do tri puta tjedno. Tijekom 2020. godine Igraonica je više puta morala prilagođavati rad u skladu s propisanim protuepidemijskim mjerama, a u dva navrata bila je zatvorena za rad s korisnicima u fizičkom prostoru.

U ponuđenih **237** termina svih igraonica ukupno je sudjelovalo **290** djece u **1 133** posjeta i ostvareno je **282,5** sati neposrednog rada s djecom predškolske dobi. Ukupan broj roditelja koji su aktivno sudjelovali u stalnim i povremenim programima Igraonica je **187**.

STATISTIČKI PODATCI O RADU IGRAONICA

	TERMINI	KORISNICI	POSJETE	NEPOSREDAN RAD/h
MLAĐA GRUPA	30	59	251	45h
STARIJA GRUPA	30	40	132	45h
OBITELJSKA	41	23	46	17h
MJEŠOVITA GRUPA	79	74	423	118,5h
PRVA IGRAONICA	40	41	154	40h
ENGLESKA IGRAONICA	17	57	127	17h
UKUPNO	237	294	1 133	282,5h

U sklopu Igraonice tijekom 2020. godine održalo se **15** posebnih programa za poticanje čitanja i kojima su se obilježavali značajni datumi kao što su blagdani i praznici, nacionalne manifestacije, godišnjice događanja i sl.

U Igraonici su se u svim grupama provodile brojne akcije vezane uz nacionalnu kampanju za poticanje čitanja od najranije dobi **Čitaj mi!**.

IGRAONICA PODRUČNE KNJIŽNICE NOVA RAČA

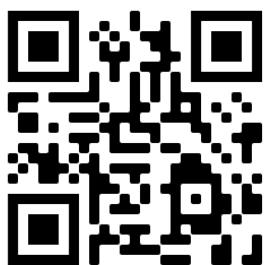
Igraonica Područne knjižnice Nova Rača ima poseban značaj za lokalnu zajednicu jer jedina pruža organizirani oblik rada s djecom predškolskog uzrasta u Općini i njezinoj okolici. U 2020. godini upisano je ukupno **22** djece, održano je **63** Igraonica koje je posjetilo **1 033** djece, prosječno **15** korisnika po Igraonici.

Djeca igraonice sudjelovala su i u nekoliko posebnih aktivnosti od kojih izdvajamo 17 kreativnih radionica izrade rođendanskih poklon slikovnica, predstavu *Botaničari* Teatra to go (22 djece), izlet Lovrakovom centru u Velikom Grđevcu (24 djece i 21 roditelj) koji je financirala općina Nova Rača. Plakat s radovima desetoro djece postavljen je na izložbi *Umjetnik to sam ja!* na Dječjem odjelu, a na foto natječaju *Razlistaj se!* odabrano je 9 fotografija djece Igraonice koje su uvrštene na izložbu u kući Reichman.

Tijekom 'lock downa' Igraonica je održavana putem viber grupe pod nazivom **Igraonica od kuće**. Djeca su dobivala zadaće, a roditelji slali fotografije zadaća, te je na taj način nastao album „Igraonice od kuće“ i niz izložbi dječjih radova. Ovakvih je Igraonica održano ukupno **15**.

ORGANIZIRANI POSJETI

U 2020. godini uglavnom nije bilo organiziranih posjeta u fizičkom prostoru Knjižnici radi poštivanja vladinih odluka i mjera HZJZ-a za sprječavanje širenja zaraze. Posjeti vrtićkih i školskih grupa Dječjem odjelu bio je prilagođen tako što djeca nisu ulazila unutra već su ih knjižničarke dočekale ispred zgrade gdje su im ispričale priču o maloj knjižnici te pročitale odabranu priču iz bogatog fonda Dječjeg odjela. Na Dječjem odjelu provedena je i akcija *Daci prvaci u knjižnici* po istom modelu (**67** učenika).

Za učenike srednjih škola u sklopu akcije *Prvi u knjižnici* organiziran je virtualan posjet Odjelu za odrasle i Studijskom odjelu. Djelatnici tih odjela su napravili promotivni video koji je dostupan skeniranjem priloženog QR koda ili na linku <https://youtu.be/XPDlUEZUnnY>. Video je u dogovoru s razrednicima prikazan učenicima prvih razreda na satu razredne zajednice. (**36** pregleda)

Područnu knjižnicu Nova Rača posjetio je jedan razred (**11** učenika) sa svojom učiteljicom u okviru akcije *Prvašići u knjižnici*.

KULTURNA, EDUKATIVNA I JAVNA DJELATNOST

Knjižnica je u 2020. godini provela niz kulturnih, obrazovnih i animacijskih programa s ciljem popularizacije knjiga i čitanja na svim medijima, razvijanja svjesnosti o važnosti cjeloživotnog učenja i promocije Knjižnice kao mjesta susretišta, druženja i razonode za sve korisnike i nekorisnike. Filozofija knjižnice bez zidova u 2020. je itekako bila popularna jer se veći dio programa odvijao izvan fizičkih prostora Knjižnice, u Boho parku u neposrednoj blizini Knjižnice, suradničkim ustanovama kao što su vrtići, škole i bolnica te u virtualnom prostoru putem društvenih mreža i popularne Zoom aplikacije.

PROGRAMI ZA DJECU

veljače 2020.

Bajkaonica - pripovijedanje tradicionalnih bajki za vrtiće skupine povodom Dan bajki koji se obilježava u veljači. (Dječji odjel, 25 sudionika)

28. veljače 2020.

izazov **Nađi knjigu** – natjecanje u poznavanju knjižnične pismenosti i snalaženja u knjižnici za učenike 5. razreda osnovne škole (Dječji odjel, 33 sudionika)

siječanj – travanj 2020.

Čituljkov čitateljski izazov – poticanje čitanja i korištenja usluge posudbe knjiga za djecu samostalne čitatelje. (Dječji odjel, 28 sudionika)

8. listopada 2020.

manifestacija **Uberi priču** – zabavni program poticanja čitanja i književni susret s književnicom Sanjom Lovrenčić, multimedijalnom umjetnicom Nikolinom Manojlović Vračar i likovnim umjetnikom Dominikom Vukovićem. (Boho park, 21 sudionik)

16. listopada 2020.

književni susret s književnicom **Nadom Mihaljević** i predstavljanje njezinog nagrađenog romana *Putovanje na mjestu Lovrakovom književnom nagradom*. (Dječji odjel i Zoom, 50 sudionike)

21. listopad 2020

festival **Pazi knjiga!** – susret školaraca s pjesnikinjom Irenom Zelenom i animatoricom Nikolinom Manojlović Vračar. (Boho park, 31 sudionika)

13. studeni 2020.	književni susret s književnicom Vjekoslavom Huljić i predstavljanje nagrađenog romana <i>Moj titanic ne tone</i> Gardaševom književnom nagradom. (Dječji odjel i Zoom, 90 sudionika)
3. prosinca 2020.	književni susret s književnicom Melitom Rundek i predstavljanje nagrađenog romana <i>Moj tata Plavac</i> Vitezovom književnom nagradom. (Dječji odjel i Zoom, 58 sudionika)
prosinac 2020.	Adventske pričopričalice – čitanje priča iz Adventskog kalendara božićnih priča (Dječji odjel, 10 sudionika)
prosinac 2020.	adventske radionice Ususret Božiću (Zoom)
22. prosinca 2020.	Žuto-plavi Biblić – promocija virtualne slikovnice za poticanje razvoja rane pismenosti. Prema tekstu knjižničarke Dražene Rajsz, knjižničarke iz Bibliobusa djeca su napravila ilustracije. (Zoom aplikacija, 26 sudionika)

PROGRAMI ZA ODRASLE

30. siječnja 2020.	radionica <i>Šareni dan – Ukrasna kutija srce</i> (uz Valentinovo, 11 sudionika, uživo)
2. veljače 2020.	<i>Kratki espresso s Ninom Raspudićem</i> – književna večer (110 posjetitelja)
27. veljače 2020.	radionica <i>Šareni dan – Naučite kukičati po šemi</i> (2 sudionika, uživo)
9. ožujka 2020.	hit predstava <i>Varaš ga, ne ostavljaš ga</i> Arijane Čulina i Mirelle Meić. (100 sudionika)
26. lipnja do 4. rujna 2020.	Ijetni čitateljski izazov (<i>Raz)otkrivanje stripa</i>
14. svibnja 2020.	online predstavljanje knjige <i>Kud si krenula?</i> Nastje Kulović (Youtube)
7. srpnja 2020.	predstavljanje knjige <i>Kud si krenula?</i> Nastje Kulović (uživo)

29. srpnja 2020.	predstavljanje knjige <i>Vošicki Marka Gregura</i> (uživo)
31. srpnja 2020.	7. konferencija TEDxNKPPBjelovar (uživo)
8. listopada 2020.	predstavljanje knjige <i>Zamisli život – novi val: prva generacija</i> Dušana Vesića (uživo)
16. listopada 2020.	predstavljanje knjige <i>Goran Bare: budi ponosan</i> Aleksandra Dragaša (uživo i Facebook Live)
21. listopada 2020.	predavanje <i>Shiatsu - umijeće svjesnog predavača Dubravka Hlebeca</i>
27. listopada 2020.	književni susret s Rosie Kugli (uživo i Zoom aplikacija)
23. listopada 2020.	književni susret s Ivanom Šojat (Zoom aplikacija)
23. listopada – 13. studenoga 2020.	radionice kreativnog pisanja pod nazivom <i>Sva lica jednog pisca</i> , voditeljica Ana Đokić. Serijal od četiri radionice s 6 polaznika. (Zoom aplikacija)
30. listopada 2020.	predstavljanje knjige <i>Kako je lijepo moći vjerovati</i> Antona Tamaruta (uživo i Facebook Live)
6. studenoga 2020.	radionica <i>Zero waste u kupaonici : radionica izrade sapuna i prirodne kozmetike</i> . Radionicu je vodila Anamarija Prgomet koja stoji iza pokreta Zero waste Croatia.
9. studenoga 2020.	putopisno predavanje <i>Maroko – zemlja statinu boja</i> Zvonimira Čamilovića (uživo)

IZLOŽBE

Tijekom 2020. Knjižnica je priređivala izložbe u skladu s aktualnim događanjima, izložbe umjetničkih radova i izložbe prinovljene knjižnične građe na svim odjelima.

DJEČJI ODJEL	24
ODJEL ZA ODRASLE	20
STUDIJSKI ODJEL	12
PODRUČNA KNJIŽNICA NOVA RAČA	52
UKUPNO	108

VIRTUALNE AKTIVNOSTI

✓ ČITULJKOVA VIRTUALNA ČITAONICA

Virtualna čitaonica uspješno je zamjenila čitanja uživo u fizičkom prostoru Knjižnice. Snimke knjižničarki koje čitaju i opis prigodne aktivnosti nakon čitanja postavljane su na mrežnu i facebook stranicu Knjižnice za vrijeme „lockdowna“ svakog utorka, a od jeseni jednom mjesečno. Korištene su samo one slikovnice za koje smo dobili dopuštenje vlasnika autorskih prava. Od rujna sve snimke imaju i titl.

URL: <https://www.youtube.com/watch?v=N9sDfa3Vu2c>

✓ 6 VELIČANSTVENIH KORAKA DO INFORMACIJA I ZNANJA

Virtualna platforma za stjecanje znanja i vještina iz informacijske i medijske pismenosti:

URL: <http://djecji.knjiznica-bjelovar.hr/>

✓ VIBER GRUPA GUTAČI KNJIGA

Grupa koja služi za dogovaranje i dijeljenje informacija vezanih uz čitateljski klub Dječjeg odjela te za rasprave o pročitanim knjigama u vrijeme izolacije.

✓ ANIMIRANE PRIČE IVANE I BRUNE

Ivana Guljašević Kuman i Bruno Kuman, vlasnici izdavačke kuće Igubuka u kojoj objavljaju svoje autorske animirane filmove nesobično su s Knjižnicom i njezinim korisnicima podijelili filmove tako što su omogućili otvoren pristup putem poveznica koje su periodično objavljivane dva puta mjesečno od ožujka do lipnja 2020.

✓ VIRTUALNA ČITAONICA PRIČA

Čitanje priča u realnom vremenu polaznicima dječjih vrtića i škola s kojima surađuje Dječji odjel na čitateljskim projektima preko zatvorenih grupa na društvenim mrežama.

✓ **VIRTUALNA DRUŽIONICA 79**

snimanje kratkih video materijala s prijedlozima kreativnih i zabavnih aktivnosti na službenoj fb stranici Knjižnice.

✓ **ZIMSKI KREATIVNI KUTAK**

virtualna kreativna radionica- Snjegović i Zimska idila

✓ **AUDIO PRIČE**

u suradnji s Dječjim vrtićem Ciciban

✓ **STIHOZBOR**

on line stihovi uz animaciju lutke u periodu od 27. travnja do 26. svibnja (21 stih)

✓ **ČITAM TI PRIČU**

projekt čitanja priča s udrugom OSIT. Projekt se provodi od veljače 2020. Pročitano je 36 priča, od kojih 34 online zbog mjera koje su nastupile.

✓ **ZABRANJENO ČITANJE**

Virtualna izložba povodom Noći knjige. Na izložbi su predstavljene propitkivane beletrističke knjige koje su iz raznih razloga bile kontroverzne i nepoćudne te su sadržavale ideje koje su se svojevremeno smatrale opasnima. Za svaki - tekstom, videom, fotografijom, vanjskom poveznicom - predstavljeni naslov navedena je i poveznica na mrežni katalog Knjižnice, a za neke i poveznica na e-knjigu (Project Gutenberg i eLektire).

URL: <http://tiny.cc/2ac7tz>

✓ **OD KNJIGE DO TANJURA**

Virtualna izložba u Mjesecu hrvatske knjige koja je sadržavala tzv. zelenu knjižničnu građu, knjige i ostalo vezano uz uzgoj povrća i zdravu prehranu. Dodana vrijednost izložbi je popis OPG-ova s područja grada i okolice koji proizvode opisane proizvode.

URL: <http://tiny.cc/jac7tz>

INFORMATIVNA I PROMOTIVNA DJELATNOST

Knjižnica je u 2020. pojačano djelovala u okviru informativne i promotivne djelatnosti radi ukazivanja na njezin značaj u društvu.

IZDAVAŠTVO

U 2020. Dječji odjel je objavio *Bilten slikovnica* i bilten preporuka za čitanje iz užitka pod nazivom *Bilten Mala dječja knjiga* za djecu koja počinju samostalno čitati.

Odjel za odrasle i Studijski odjel kvartalno su objavljivali biltene prinova knjižne i neknjižne građe.

Ukupno je u 2020. Knjižnica objavila 11 biltena.

SURADNJA S MEDIJIMA

U 2020. godini nastavila se dobra suradnja Dječjeg odjela s medijima, lokalnom tiskovinom *Bjelovarski list*, radio postajama *Radio Terezija* i *ALFA radio*, televizijskim kućama HTV i Mreža i online portalima *Bjelovar live*, *Zvono* i *Bjelovar info*. Redovito su pratili naše programe, objavljivali novosti i preporuke za čitanje.

Prema utvrđenom rasporedu u *Bjelovarskom listu* su se objavljivali prikazi knjiga sa svih odjela Knjižnice i ukupno je predstavljeno **84 naslova**.

Za Radio Tereziju u sklopu emisije *Čitam ja, čitaš ti, čitamo mi svi* knjižničari su predstavljali nove naslove koji su pristigli u Knjižnicu. Svakog tjedna po jedna knjiga s jednog odjela predstavljena je putem tog radija, a ukupno je tijekom 2020. predstavljeno **49** naslova.

Na portalu Bjelovar.live objavljeno je **126** preporuka naslova koje su napisali knjižničari.

AKCIJE I MANIFESTACIJE

Knjižnica je u 2020. nastavila provoditi ciljeve nacionalnih akcija i kampanja za poticanje čitanja:

- ✓ **Čitaj mi!** – za djecu rane dobi i njihove roditelje
- ✓ **Čitam, dam, sretan sam – svoju knjigu daruj i tuđe srce obraduj** – akcija prikupljanja slikovnica za djecu koja nemaju svoje slikovnice i za čekaonice pedijatrijskih ambulanti
- ✓ **I ja želim čitati** – senzibilizacija javnosti za osobe s teškoćama u čitanju

U 2020. Knjižnica je nastavila s besplatnim učlanjivanjem djece do navršene prve godine starosti pod okriljem nacionalne kampanje *Čitaj mi!*.

NOĆ KNJIGE 2020. – KNJIGE KOJE SU MIJENJALE SVIJET!

- **Stare bajke za nove generacije** – virtualne pričaonice za djecu predškolskog i osnovnoškolskog uzrasta
- **Junaci Lovrakovih romana** – virtualna izložba
- **Zabranjeno čitanje : kulturom protiv cenzure** – virtualna izložba

MJESEC HRVATSKE KNJIGE 2020. – RAZLISTAJ SE!

Mjesec hrvatske knjige bio je posvećen planetu Zemlji povodom 50. obljetnice obilježavanja Dana planeta Zemlje. Knjižnica je sveukupno održala **47** 'zelenih' programa koji se nalaze u virtualnoj programskoj knjižnici MHK 2020.

URL:https://www.mhk.hr/programi/?vrsta_programa=&naziv_opis_programa=&ustanova=200&vrsta_knjiznice=&datum=&grad=&zupanija=&&page=2

U Mjesecu hrvatske knjige provedena je akcija besplatnog učlanjivanja učenika prvih razreda osnovne i srednje škole u Knjižnicu:

- **Đaci prvaci u knjižnici** je naziv akcije za osnovnoškolce koja ima za cilj sustavno razvijanje kulture čitanja tako da se što više djece na početku školovanja učlani u Knjižnicu radi stjecanja navike posuđivanja knjižne građe i korištenja usluga i programa Knjižnice.
- **Prvi u knjižnici** - po prvi je puta i učenicima prvih razreda srednjih škola omogućen besplatan upis u Knjižnicu s ciljem poticanja korištenja Knjižnice u svrhu obrazovanja i osobnog razvoja mladih. U ovoj akciji učlanjeno je 38 korisnika.
- **Prvašići u knjižnici** je akcija Područne knjižnice Nova Rača
- **U prvi razred kroči i u bibliobus uskoči** je akcija koju je za učenike prvih razreda provela Pokretna knjižnica

Tijekom prvog tjedna *Mjeseca hrvatske knjige* 2020. organizirana je i akcija vraćanja knjižnične građe bez naplate zakasnine.

Ostale akcije kojima se populariziralo učlanjivanje u Knjižnicu, posudba knjiga i čitanje:

- poklon godišnja članarina – Božićno izdanje (Odjel za odrasle, prosinac)
- **Čituljkov čitateljski izazov** (Dječji odjel, siječanj-travanj)
- Ijetni čitateljski izazov (**Raz)otkrivanje stripa** (Odjel za odrasle, srpanj-kolovoz)
- **Tržnica otpisane knjižnične građe** (Dječji odjel, lipanj-kolovoz)

MREŽNA STRANICA

Od studenoga 2020. aktivna je nova **mrežna stranica** Knjižnice (<https://knjiznica-bjelovar.hr/>). Promijenjen je izgled i struktura, te je dodan znatan dio novih tekstova na kojima su radili svi djelatnici Knjižnice.

Ukupan broj posjeta mrežnoj stranici u 2020. iznosi **45 845**.

DRUŠTVENE MREŽE

Facebook(<https://hrhr.facebook.com/nkppBj/>) do 31.12.2020. **1 689** ljudi je označilo da im se sviđa Facebook stranica Knjižnice, a **1849** ljudi je označilo da prati stranicu. Stranica i dalje bilježi porast.

Twitter (<https://twitter.com/knjiznicabj>) – u 2020. godini na toj društvenoj mreži objavljeno je **152** obavijesti. Stranicu prati **307** korisnika Twittera. Zabilježen je porast u odnosu na prethodne godine.

Blog Knjigom do zdravlja (<https://nkpp.wordpress.com/>) – tijekom 2020. godine objavljeno je **43** prikaza knjiga (ukupno na blogu ima 434 objave). Zabilježeno je **4 230** pregleda. Blog ima 18 pratitelja.

Flickr (<https://www.flickr.com/photos/164966374@N05/albums>) – u 2020. godini postavljen je **11** albuma s fotografijama, u kojima se nalazi **369** fotografija s različitih događanja u Knjižnici.

Youtube – 27. listopada 2017. objavljen je prvi video na Youtube kanalu Narodne knjižnice „Petar Preradović“ Bjelovar, ali od 24. ožujka 2020. Youtube kanala je aktivan. U 2020. godini objavljene su **54** snimke. Kanal ima **5 608** pregleda i **49** pretplatnika.

SURADNJE I PARTNERSTVA

Mnogi programi i aktivnosti organizirani su i provedeni u suradnji s drugim ustanovama, organizacijama, centrima, udrugama i pojedincima što je doprinijelo kvalitetnijem radu i raznovrsnijim programima na razini cijele Knjižnice.

Ostvarena je suradnja sa svim odgojno-obrazovnim ustanovama s područja grada i okolice. (Dječji vrtić Bjelovar, Ciciban, Osmijeh, Pinokio, Palčica, Prva, Druga, Treća, Četvrta i Peta osnovna škola u Bjelovaru, Glazbena škola *Vatroslav Lisinski* Bjelovar, OŠ *Ivan vitez Trnski* Nova Rača, dječji vrtić i osnovna škola u Ivanskoj...)

Knjižnica usko surađuje sa srodnim kulturnim ustanovama kao što su Gradski muzej Bjelovar, KMC Bjelovar, Državni arhiv Bjelovar i Centar za cjeloživotno učenje i kulturu Bjelovar.

Knjižnica tradicionalno surađuje s udrugama i društvima na razvoju civilnog društva: Društvo Naša djeca Bjelovar i DGV Bjelovar, Hrvatsko čitateljsko društvo i Hrvatsko knjižničarsko društvo, UTIB, UOOSBBŽ, Sigurna kuća Iris, Bjelovarsko kazalište, Ogranak HPKZ Bjelovar, Sportska udruga *Mali olimpijac*, Udrugu Za zdravo i sretno djetinjstvo, Udruga invalida BBŽ, Udruga roditelja djece s teškoćama u razvoju *Bjelovarski leptirići*, Udruga za autizam, OSIT Bjelovar, Hrvatsko logopedsko društvo-podružnica Bjelovar, Logopedski centar Sonja Maletić, Udruga slijepih Bjelovar, Plesni laboratorij, Centar savjetovanja, edukacije i kulture Roma Bjelovar te Romske kuće, i brojni drugi.

Knjižnica surađuje i s ostalim organizacijama, ustanovama i pojedincima na jačanju vidljivosti Knjižnice u zajednici: DM Bjelovar, Zagrebačka banka, Erste banka, Župa sv. Antuna Padovanskog Bjelovar, PU Bjelovarsko-bilogorske županije, Bjelovarski klub AKOSI Sokol i mnogi drugi.

Knjižnica je u 2020. potpisala ugovor o suradnji za neke programe i projekte te tako osigurala trajniji oblik suradnje:

- **Knjižnica za slike Zagreb** – imamo potpisani ugovor o suradnji. Prema tom ugovoru možemo jedanput mjesečno preuzeti 20 naslova zvučnih knjiga koje možemo obraditi i uvesti u fond naše knjižnice.
- **Udruga slijepih Bjelovar** – jedanput mjesečno se šalje popis novonabavljenih zvučnih knjiga Udrugi. Iz udruge nam javljaju koje nove zvučne knjige žele nabaviti.
- **Studio za komunikaciju, slušanje, glas i govor usmjeren djeci i odraslima DiFon** – suradnja u programu Dječjeg odjela *Slušam Govorim Čitam* u sklopu koje DiFonova fonetičarka vodi radionice za djecu s teškoćama u čitanju od veljače do lipnja. U 2020. su održane radionice u veljači i ožujku, ukupno 4.
- **Opća bolnica Bjelovar, Odjel za pedijatriju** – knjižničarke Dječjeg odjela jednom tjedno održavaju čitaonice, pričaonice, radionice i igraonice za hospitaliziranu djecu.

- **UNIMA i HAZU** – u suradnji s njima postavljene su dvije izložbe u lipnju 2020. u prostoru Odjela za odrasle *Lutke osvajaju Hrvatsku 1920. Antonije Bogner Šaban i 90 godina UNIMA 1929. – 2019.* Livije Kroflin i Ivana Špoljareca.
- **Dom za starije osobe Bjelovar** – Odjel za odrasle ima dugogodišnju suradnju s Domom. Knjige se izabiru prema interesima štićenika Doma i primjerenoći njihovoj dobi, stavljaju se na popis i svaka knjiga dobije naljepnicu skladu s rednim brojem. Potom se bibliobusom knjige dostavljaju u Dom, ovisno o dogovoru s voditeljicom Milkom Matoš. U 2020. godini u Dom umirovljenika nisu dostavljene nove knjige. Trenutno se tamo nalaze knjige dostavljene 2019. godine.
- **TEDxNKPPBjelovar** se provodi u suradnji s partnerima, a u 2020. godini su to bili: Ministarstvo kulture i medija Republike Hrvatske, Gradski muzej Bjelovar, Kulturni i multimedijски centar Bjelovar, Koestlin, Kasački klub Bjelovar, Karla – salon za njegu tijela, OPG Perec, Općina Šandrovac, CSKA – obrt za servisiranje
- Izdavačka kuća ***Mala zvona Zagreb*** – suradnik u manifestaciji ***Uberi priču***
- Projekt ***Korona nas razdvaja, a Knjižnica spaja*** – suradnja Dječjeg odjela i Pete osnovne škole Bjelovar
- 3. studenoga – 31. prosinca 2020. Knjižnica se uključila u dobrovornu akciju ***Lions klub Nasta Rojc Bjelovar*** u prikupljanju dioptrijskih naočala. Kutija za prikupljanje nalazila se na Odjelu za odrasle.

DJELATNOST ŽUPANIJSKE MATIČNE SLUŽBE

Županijska matična služba Knjižnice djeluje na području Bjelovarsko-bilogorske županije gdje provodi nadzor i savjetovanje za narodne i školske knjižnice.

U 2020. godini poslovi ŽMS-a obuhvaćali su **6 narodnih knjižnica**, 5 samostalnih i 1 nesamostalna, (Narodna knjižnica „Petar Preradović“ Bjelovar, Gradska knjižnica „Slavko Kolar“ Čazma, Pučka knjižnica i čitaonica Daruvar, Hrvatska knjižnica „Đuro Sudeta“ Garešnica, Gradska knjižnica „Mato Lovrak“ Grubišno Polje, Hrvatska knjižnica Općine Hercegovac), **1 bibliobusna služba** (Bibliobus Narodne knjižnice „Petar Preradović“ Bjelovar), **26 knjižnica osnovnih i 13 knjižnica srednjih škola te 2 učenička doma** (jedan ima knjižnicu). Na području županije djeluju i **2 glazbene osnovne škole** (Bjelovar i Daruvar) te **2 srednje glazbene škole** (Bjelovar i Daruvar).

TEMELJNI STRUČNI POSLOVI ŽUPANIJSKE MATIČNE SLUŽBE U 2020.

U skladu s planom i programom rada poslovi Županijske matične službe:

- praćenje dosegnutih knjižničnih standarda (prostor, oprema, zaposlenici) u školskim i narodnim knjižnicama u Županiji - *provodenjem stručnih nadzora i analizom prikupljenim statističkim pokazateljima*.
- stručno-savjetodavne aktivnosti s ciljem unaprjeđenja stručnih temelja za rad knjižnica (prostor, oprema, zaposlenici) i suradnja s knjižnicama kroz zajedničke programe i aktivnosti u poticanju čitanja i korištenja knjižnica.
- stalno stručno usavršavanje knjižničara - skupna i individualna edukacija s ciljem unapređenja kompetencija knjižničara i razvoja knjižničnih usluga za korisnike.
- sudjelovanje u radu stručnih društava i tijela, objavljivanje stručnih radova te suradnja s medijima s ciljem promicanja i unapređenja županijske knjižnične mreže te knjižničarstva općenito.

STRUČNI NADZOR (PRAĆENJE STANJA I POTREBA KNJIŽNICA)

Tijekom 2020. godine stručni nadzor je obavljen u dvije školske knjižnice: II. osnovna škola Bjelovar i Gimnazija Daruvar. Za knjižnicu Gimnazije Daruvar bilo je potrebno izraditi Izvješće o postojanju uvjeta za osnivanje školske knjižnice s obzirom da knjižnica nije bila upisana u Upisnik knjižnica.

Zbog epidemioloških mjera u narodnim knjižnicama nije obavljan stručni nadzor.

NABAVA GRAĐE I IZGRADNJA ZBIRKI

U 2020. godini narodne knjižnice dobole su od Ministarstva kulture i medija sljedeća namjenska sredstva za nabavu knjižne građe: Narodna knjižnica „P. Preradović“ 355.000,00kn, Gradska knjižnica Čazma 50.000kn, Pučka knjižnica i čitaonica Daruvar 86.000kn, Gradska knjižnica „M. Lovrak“ Grubišno Polje 30.000kn, Hrvatska knjižnica „Đ. Sudeta“ Garešnica 40.000kn, Hrvatska knjižnica općine Hercegovac 15.000kn.

S namjenskim sredstvima sudjelovali su i gradovi osnivači knjižnica. Knjižnice su kroz godinu poticane da izrađuju zbirke periodike i zavičajnu zbirku kao posebno vrijednu koja predstavlja dio cjelovite povijesti mjesta. U troškovima nabave knjižnične građe za školske knjižnice redovnim sredstvima sudjelovali su Ministarstvo znanosti i obrazovanja i osnivači. Voditeljica ŽMS raspodijelila je donirane knjige Ministarstva hrvatskih branitelja knjižnicama u županiji.

POTICANJE STRUČNOG USAVRŠAVANJA KNJIŽNIČNOG OSOBLJA

Godina obilježena COVID krizom i brojnim zatvaranjima pred knjižničare je stavila veliki izazov u vidu komuniciranja sa svojim korisnicima. Ujedno je to i godina kada su knjižničari više nego ikad prije imali priliku stručno se usavršavati kroz razne webinare u organizaciji Centra za stalno stručno usavršavanje knjižničara kao i online prisustvovanjem domaćim i stranim stručnim skupovima. Tijekom godine Županijska matična služba je knjižničarima pružala stručne i savjetodavne upute putem e-maila ili preko telefona i takvih pomoći bilo je oko 100.

U prostoru Županijske matične službe smještena je zbirka literature iz knjižničarstva. Tijekom 2020. godine za zbirku je nabavljeno **14** novih svezaka stručne literature. Iz zbirke je posuđeno oko **20** svezaka knjiga i oko **50** članaka za potrebe diplomskih radova i stručnih ispita. Najčešći korisnici ove zbirke su studenti knjižničarstva kao i već svršeni knjižničari.

RAZVOJNI POSLOVI ŽUPANIJSKE MATIČNE SLUŽBE U 2020.

IZGRADNJA JEDINSTVENE MREŽE KNJIŽNICA

Sve knjižnice Bjelovarsko-bilogorske županije umrežene su u knjižnični sustav MetelWin. Izuzetak je Pučka knjižnica i čitaonica Daruvar koja je u 2020. godini prešla na knjižnični sustav ZaKi. Sve knjižnice imale su tehničku i savjetodavnu pomoći navedenih sustava. Tvrтka Point Varaždin (MetelWin) krajem godine započela je s implementacijom modula za nabavu i posudbu e-knjiga u knjižnicama.

Održana su dva sastanka ravnatelja i voditelja narodnih knjižnica u Bjelovarsko-bilogorskoj županiji (siječanj, lipanj).

EDUKACIJA KNJIŽNIČNIH DJELATNIKA

Knjižničari su redovito bili upućivani da se prijavljuju na webinare i online stručne skupove. Tijekom 2020. godine voditeljica ŽMS je u suradnji sa Županijskim stručnim vijećem školskih knjižničara organizirala dva skupa školskih knjižničara:

- Županijski stručni skup školskih knjižničara (10. 07. 2020.)
Voditeljica ŽMS održala je izlaganje o istraživanju koje je provela *Strip u školskim knjižnicama BBŽ*
- Županijski stručni skup školskih knjižničara (17. 11. 2020. na online aplikaciji MsTeams)

Voditeljica ŽMS prisutne knjižničare je upoznala s novim informacijama, najavama i obavijestima.

SURADNJA S NSK, MINISTARSTVOM KULTURE I MEDIJA I HKD-OM

Voditeljica ŽMS sudjelovala je na sjednicama Stručnog vijeća voditelja županijskih matičnih službi za narodne i školske knjižnice:

Sastanak Stručnog vijeća voditelja županijskih matičnih službi za narodne i školske knjižnice (21. 1. 2020. putem platforme MS Teams); (15. 6. 2020. u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici); (14. 12. 2020. putem platforme MS Teams)

Za potrebe statističkih podataka izrađen je popis zaposlenih knjižničara u BBŽ prema spolu. Za Ministarstvo kulture i medija izrađen je popis postojeće i potrebne opreme za digitalne usluge u narodnim knjižnicama BBŽ. Stručnim uputama Županijska matična služba je pomogla i koordinirala upis podataka u Upisnik knjižnica.

Sudjelovanje voditeljice ŽMS u radu nacionalnih, regionalnih i županijskih stručnih tijela: članica Komisije za statistiku i pokazatelje uspješnosti u knjižnicama

ZAKLJUČAK

Knjižnica je u 2020. imala značajnu ulogu u kulturno-društvenom životu Bjelovara, njegove okolice i većeg dijela Bjelovarsko-bilogorske županije gdje obavlja svoju djelatnost. Djelovala je u skladu sa svojom misijom, vizijom i zadanim ciljevima, naslanjajući svoj rad na tradicionalne vrijednosti, te dodajući nove usklađene sa suvremenim društvom i potrebama današnjeg korisnika.

2020.-ta je bila posebno izazovna godina za Knjižnicu koju je obilježio rad u posebnim uvjetima kao posljedica pandemije bolesti COVID-19. Redovan rad Knjižnice je često bio prekidan te se morao prilagođavati trenutnim obvezujućim odlukama Vlade RH i mjerama Stožera civilne zaštite RH, te preporukama NSK. Knjižnica se zadovoljavajuće nosila sa situacijom, te je pravodobno reagirala s dobrim mjerama i postupcima koje je provodila što je u konačnici rezultiralo ostvarenjem zadanih ciljeva. Niti u jednom trenutku nije bio u potpunosti prekinut rad i pružanje usluga korisnicima. Knjižničari su osmislili čitav niz virtualnih usluga i programa kojima su nastojali umanjiti nedostatak fizičkih aktivnosti na koje su korisnici navikli. Možemo zaključiti kako se negativna situacija s pandemijom može sagledati i u pozitivnom smislu jer su osmišljeni novi programi i usluge, te su se u većem broju počele koristiti postojeće online usluge. Također je povećan broj komunikacijskih kanala kao i komunikacija s korisnicima koja nije nužno bila „face to face“.

Aktivnosti Knjižnice, tradicionalne i suvremene, bile su usmjerenе na osiguravanju slobodnog pristupa informacijama i znanju, kako onom pohranjenom u Knjižnici, tako i izvan nje, te sudjelovanju u kulturnom i društvenom životu zajednice i šire. Važan zadatak Knjižnice je bio razvijanje pismenosti i čitateljske kulture, te sudjelovanje u cjeloživotnom učenju svih dobnih i posebnih skupina korisnika s ciljem stvaranja društva znanja.

Cjelokupno djelovanje Knjižnice bilo je usmjereno je na pružanje provjerениh usluga i programa s ciljem zadovoljavanja informacijskih, obrazovnih, kulturnih, društvenih i rekreativskih potreba korisnika te stvaranju kvalitetnijih uvjeta života u lokalnoj sredini.

KLASA: 612-04/21-01

URBROJ: 2103/01-12-01-21-39

Donijeto na Upravnom vijeću Knjižnice 25. veljače 2021. godine

predsjednica Upravnog vijeća:

Irena Rašo, knjižničar

A handwritten signature in dark ink, appearing to read "Rašo".